

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA GEOGRAFIA

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1481).
2. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 roku w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (DzU. 2019 r. poz. 373).

Nauczanie przedmiotu w klasach piątych, szóstych, siódmych i ósmych odbywa się według programu autorstwa Ewy Marii Tuz oraz Barbary Dziedzic „PLANETA NOWA”. Przedmiotem oceny są wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Cele edukacyjne:

1. Budzenie zainteresowania szeroko rozumianą przestrzenią geograficzną (własnym regionem, terytorium Polski, Europy, świata) oraz przygotowanie do swobodnego poruszania się w niej.
2. Kształtowanie u ucznia:
  - a) poszanowania innych narodów, systemów wartości i sposobów życia
  - b) poczucia odpowiedzialności za swoje środowisko życia (geograficzne i społeczne), gotowości uczestniczenia w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności.
3. Uświadomienie wartości jaką jest własny region i kraj oraz ich dziedzictwo kulturowe.
4. Przyswojenie informacji podstawowych umożliwiających realizację pkt. 1, 2, 3.

CELE OCENIANIA

1. Poinformowanie ucznia i jego rodziców o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie i pomocy w wyborze formy wyrównania braków lub pokonaniu trudności.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Kształtowanie umiejętności logicznego samodzielnego myślenia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.
6. Wdrażanie uczniów do systematycznej nauki, samokontroli i samooceny.
7. Zbieranie informacji o osiągnięciach edukacyjnych ucznia, jego postępach i potrzebach w tym zakresie.

OCENIANIE BIEŻĄCE

1. Ocenianie dokonywane jest w ciągu całego roku.
2. Ocenianie jest planowane, systematyczne i jawne.
3. Poziom opanowania wiadomości i umiejętności ucznia w stosunku do wymagań edukacyjnych określa się w stopniach:
  - celujący 6
  - bardzo dobry 5
  - dobry 4
  - dostateczny 3
  - dopuszczający 2
  - niedostateczny 1
4. Oceny cząstkowe na lekcjach geografii uczeń otrzymuje w ciągu semestru za: w związku z tym iż wprowadzono dziennik elektroniczny formy sprawdzania wiedzy otrzymują wagę:
  - a) godzinne prace kontrolne (sprawdziany) lub testy, - 3
  - b) kartkówki, - 2
  - c) odpowiedzi ustne, z ostatniego tematu – 1
  - d) odpowiedzi ustne obejmujące trzy ostatnie tematy – 2 lub 3
  - e) aktywność na lekcji, - 1
  - f) prace domowe wykonane w zeszycie ćwiczeń, - 1
  - g) wykonanie dodatkowych zadań, prac, pomocy naukowych, - 1
  - h) udział w konkursach geograficznych, - 3
  - i) przygotowanie materiału do nowej lekcji, - 1
  - j) zadania dodatkowe – referat - 2
5. W przypadku sprawdzianów pisemnych, testów, kartkówek poziom opanowania wiedzy i umiejętności przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny według kryteriów:
  - a) celujący ..... 100% - 96%
  - b) bardzo dobry ..... 95% - 86%
  - c) dobry ..... 85% - 70%
  - d) dostateczny ..... 69% - 50%
  - e) dopuszczający ..... 49% - 31%
  - f) niedostateczny ..... 30% - 0%

6. O terminie sprawdzianów, testów uczniowie powiadamiani są co najmniej na tydzień przed planowanym terminem. Informację o planowanym sprawdzianie, teście nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
7. Prace kontrolne, sprawdziany (testy) są obowiązkowe. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych (np. choroby) nie pisał sprawdzianu z całą klasą, to powinien napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. W szczególnych przypadkach termin może zostać wydłużony po konsultacji z nauczycielem. W przypadku jednodniowej nieobecności uczeń pisze sprawdzian na następnej lekcji lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
8. Za kartkówkę uznaje się pracę obejmującą wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych. O terminie kartkówki uczeń nie musi być wcześniej informowany.
9. Dwa razy w semestrze uczeń może być nieprzygotowany. Uczeń nie może zgłosić nie przygotowania w przypadku zapowiedzianego powtórzenia, sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki. Nieprzygotowanie należy zgłosić nauczycielowi przed lekcją. W przypadku niezgłoszenia nieprzygotowania do lekcji uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.
10. Po usprawiedliwionej nieobecności, w zależności od czasu jej trwania, uczeń ma prawo:
  - a) w pierwszym dniu, po nieobecności trwającej co najmniej tydzień, nie odrobić pisemnych prac domowych. W ciągu tygodnia nauki winien nadrobić zaległości i uzupełnić materiał (wiadomości, zeszyty, itp.);
  - b) w dniu powrotu do szkoły po nieobecności trwającej krócej niż tydzień ma prawo być nieprzygotowany do zajęć odbywających się w danym dniu, z wyjątkiem prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek zapowiedzianych przed nieobecnością.

SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

1. Nauczyciel informuje ucznia i jego rodzica o uzyskanej ocenie częściowej poprzez wpis do dziennika lekcyjnego.
2. Ponadto szczegółowe informacje dotyczące postępów (lub ich braku) przekazywane są podczas konsultacji z rodzicami w ciągu danego roku szkolnego i na indywidualnych spotkaniach.
3. Uczeń i jego rodzice mają prawo do wglądu w sprawdzone i ocenione prace, podczas konsultacji z rodzicami oraz na indywidualnych spotkaniach. Prace pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki) przechowywane są do zakończenia danego roku szkolnego.
4. O przewidywanej ocenie śródrocznej, rocznej uczeń jest informowany na 7 dni przed terminem klasyfikacyjnej rady pedagogicznej.
5. O przewidywanej ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice/prawni opiekunowie powiadamiani są w formie pisemnej miesiąc przed zakończeniem roku szkolnego (semestru).
6. Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PZO. Wymagania na poszczególne oceny częściowe udostępnione są wszystkim uczniom przez nauczyciela.

UZUPEŁNIANIE BRAKÓW W WIADOMOŚCIACH I UMIEJĘTNOŚCIACH

1. W przypadku powtarzających się niepowodzeń szkolnych nauczyciel geografii we współpracy z wychowawcą i rodzicami ustala przyczynę i sposób przewycięzania niepowodzeń.
2. Nauczyciel dostosowuje metody i formy pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, uwzględniając:
  - a) opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
  - b) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
  - c) orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
  - d) ucznia nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych wyżej, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych
  - e) możliwości psychofizyczne ucznia zdiagnozowane przez nauczycieli i specjalistów.
3. Każdy uczeń na swój wniosek może raz w semestrze, w ciągu dwóch tygodni od daty oddania sprawdzonych prac kontrolnych, sprawdzianów, testów, poprawić każdą ocenę.
4. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia w szkole termin zaliczenia wyznacza nauczyciel.
5. W dzienniku szkolnym ocena z poprawy odnotowywana jest przy ocenie z pierwszej pracy. Ocena uzyskana jest wpisywana do dziennika, nawet jeśli jest niższa od poprzedniej.
6. Możliwość skorzystania z pomocy koleżeńskiej.
7. Istnieje możliwość konsultacji z nauczycielem w przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu.
8. Uczeń może być zwolniony z pisania pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych sytuacjach losowych.
9. Angażowanie do pracy na lekcji uczniów słabych.
10. Umożliwienie nadrobienia zaległości ucznia partiami w razie długiej nieobecności usprawiedliwionej.
11. Umożliwienie wykonania dodatkowej pracy długoterminowej z wykorzystaniem różnych źródeł informacji.

ZASADY I SPOSOBY WYSTAWIANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

1. Do wystawienia oceny śródrocznej/rocznej muszą być:
  - a) przy jednej godzinie zajęć w tygodniu w ciągu semestru minimum 3 oceny cząstkowe z różnych obszarów;
  - b) przy dwóch godzinach w tygodniu w ciągu semestru minimum 6 ocen cząstkowych z różnych obszarów;
2. Oceny śródroczne i roczne są jawne.
3. Średniej ważonej przyporządkowuje się ocenę końcową następująco:

Średnia stopień

1,0 – 1,70 – niedostateczny

1,71 – 2,50 – dopuszczający

2,51 – 3,50 – dostateczny

3,51 – 4,50 – dobry

4,51 – 5,20 – bardzo dobry

5,21 – 6,00 - celujący

4. Oceny śródroczne i roczne określa się w stopniach szkolnych z uwzględnieniem przedmiotowych wymagań edukacyjnych przy czym:

a) Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych wymaganiami edukacyjnymi dla danego etapu kształcenia, a jego osiągnięcia są twórcze i oryginalne oraz wskazują na dużą samodzielność w ich uzyskaniu lub uczeń, który jest laureatem konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub finalistą olimpiady przedmiotowej (dotyczy również końcowej oceny klasyfikacyjnej);
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych);
- proponuje rozwiązania nietypowe oraz potrafi formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk,
- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy.

b) Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych wymaganiami edukacyjnymi dla danego etapu kształcenia i samodzielnie rozwiązuje trudne problemy;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach;
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- potrafi biegle operować słownictwem geograficznym;

- bierze udział w konkursie geograficznym lub wymagającym wiedzy i umiejętności związanych z przedmiotem;
  - potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując zdobytą wiedzę.
- c) Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:
- opanował niepełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych wymaganiami edukacyjnymi dla danego etapu kształcenia. Wiele osiągnięć ucznia należy do złożonych i wymagających samodzielności;
  - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów, a zadania o stopniu trudniejszym wykonuje przy pomocy nauczyciela,
  - potrafi korzystać z różnych źródeł informacji;
  - rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o niewielkim stopniu trudności;
  - przy odpowiedziach ustnych stosuje słownictwo geograficzne.
- d) Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:
- opanował podstawowy zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych wymaganiami edukacyjnymi dla danego etapu kształcenia, wystarczający do kontynuacji kształcenia;
  - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowych zadań o niewielkim stopniu trudności;
  - potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy przy pomocy nauczyciela;
  - stosuje słownictwo geograficzne z pomocą nauczyciela.
- e) Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:
- opanował elementarny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych wymaganiami edukacyjnymi dla danego etapu kształcenia, niezbędny do kontynuacji kształcenia;
  - rozwiązuje z pomocą nauczyciela zadania o niewielkim stopniu trudności;
  - ma problemy ze stosowaniem słownictwa geograficznego;
  - przejawia niesystematyczne zaangażowanie w proces uczenia się.
- f) Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował elementarnego zakresu wiadomości i umiejętności przewidzianych wymaganiami edukacyjnymi dla danego etapu kształcenia, co uniemożliwia mu przyswajanie kolejnych treści i kontynuację nauki;
  - nie potrafi rozwiązywać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela.

Szczegółowe wymagania na poszczególne stopnie dołączone są do rozkładu materiału.

Teresa Żugaj